

منزلت های (خوشه) هویت در نوجوانان ایرانی و بررسی روایی منزلت ها با کارکردهای روانی

عباس رحیمی نژاد^۱، قدرت ایمانی زاده^۲

^۱ دانشیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تهران

^۲ کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه تهران و مشاور تحصیلی

چکیده

تشکیل هویت یکی از وظایف تحولی حساس در بین نوجوانان است. پژوهش حاضر با هدف شناسایی منزلت های هویت بر حسب ابعاد شخصیت و رابطه آن با سلامت روانی در بین دانش آموزان دختر و پسر شهری و روستایی شهرستان دهلران در استان ایلام انجام گرفته است. این پژوهش از نوع همبستگی بوده و ۵۰۳ نفر از دانش آموزان با روش نمونه گیری مرحله ای تصادفی خوشه ایی انتخاب شدند. در این پژوهش برای گردآوری داده ها از پرسشنامه های مقیاس ابعاد هویت (DIDS)، مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-۲۱)، مقیاس بهزیستی کیز و جهت تحلیل داده ها از روش تحلیل خوشه ای و تحلیل واریانس چند متغیره استفاده شد. نتایج نشان داد که با استفاده از مدل ۵ بعدی لایکس دانش آموزان در ۶ منزلت هویتی شامل هویت یافته، دنباله رو، سردرگم سردرگم بی خیال، بحران زده جستجو گر و نامتمایز قرار می گیرند و سپس رابطه شش منزلت بدست آمده با بهزیستی، اضطراب، استرس و افسردگی نیز مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان از روایی عملکرد شش خوشه در کارکردهای مثبت و منفی روان می باشد که به ترتیب بیشترین رابطه مربوط به بهزیستی (روانشناختی و اجتماعی) و افسردگی و استرس است و منزلت هویت یافته بالاترین سطح بهزیستی و رضایت از زندگی و پایین ترین سطح افسردگی، اضطراب و استرس را دارد.

واژه های کلیدی: هویت، منزلت های هویت، بهزیستی، اضطراب، استرس، افسردگی